

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.**, bývajúci v Malackách, M., zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN s. r. o., so sídlom v Slanskej Hute 77, proti žalovanému: **J.**, bývajúci v Malackách, M., zastúpenému JUDr. E., advokátkou, so sídlom v Malackách, Z., o **zrušenie vecného bremena**, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 6 C 1250/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. októbra 2015 sp. zn. 7 Co 559/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Malacky uznesením z 12. augusta 2015 č. k. 6 C 1250/2015-33 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému uložil, aby dočasne nevstupoval a neužíval nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. kat. úz. Malacky, a to rodinný dom súp. č. X. ako aj parc. registra C č. X., X., ktoré sú vo vlastníctve žalobcu. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný nadmerne požíva alkoholické nápoje a vulgárne a agresívne sa správa k svojim rodičom, ktorí taktiež v predmetných nehnuteľnostiach bývajú, vyhráža sa im ublížením na zdraví a psychicky ich týra v čase, keď je pod vplyvom alkoholu. Agresívne sa žalovaný správa aj voči žalobcovi, pretože 19. mája 2015 mu vulgárne vynadal, pokúsil sa ho fyzicky napadnúť a 28. júna 2015 ho skutočne fyzicky aj verbálne napadol priamo v predmetnej nehnuteľnosti, pričom mu spôsobil zranenia s práceneschopnosťou v trvaní 12 dní. Minimálne v dvoch prípadoch sa žalovaný pokúsil znásilniť aj svoju matku, pričom k faktickej realizácii skutku nedošlo iba vďaka pohotovému správaniu samotnej matky a zákroku otca účastníkov. Žalovaný je oprávnený predmetné nehnuteľnosti užívať na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, avšak o predmetné nehnuteľnosti sa nestará a neprispieva na ich opravu,

údržbu, prevádzku alebo režijné náklady. Na základe týchto okolností súd prvého stupňa mal za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov v podobe nariadenia tohto predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. októbra 2015 sp. zn. 7 Co 559/2015 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Vychádzal zo zistenia, že žalobca vo svojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepreukázal situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu pred začatím súdneho konania odôvodnený nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Taktiež nepreukázal, že v danom prípade by mohlo ísť o predbežné opatrenie s možnosťou postupu podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p. Záznam z vysvetlenia podaného žalobcom z 19. mája 2015 a oznámenie matky účastníkov z 1. júla 2015, z ktorého vyplýva, že žalovaný sa asi pred mesiacom pod vplyvom alkoholu vyhrážal, že postrieľa ošípané a potom sa zabije sám, potvrdzujú, že matku účastníkov ani jej manžela, teda osoby žijúce so žalovaným v jednom dome, nikdy fyzicky nenapadol. Takéto potvrdenie nenapĺňa hmotnú ani formálnu podmienku založenú obsahom potvrdenia o vykázaní zo spoločného obydlika podľa § 27a ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Subjektívne priania, predstavy a tvrdenia účastníka domáhajúce sa nariadenia predbežného opatrenia nie sú osvedčením dôvodnosti návrhu. Ak by z gramatického výkladu podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p. vyplývalo, že takéto predbežné opatrenie je možné nariadiť voči každému, kto je dôvodne podozrivý z násilia, žalobca žiadnymi listinnými dôkazmi nepreukázal reálne a aktuálne podozrenia z domáceho násilia. Argumentácia žalobcu o ničení jeho výlučného majetku žalovaným vo vzťahu k účelu § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p. potvrdzuje bezzákladovosť nariadenia tohto predbežného opatrenia súdom prvého stupňa. Žalobca totiž vôbec neosvedčil naplnenie hypotézy uvedenej v § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p., v dôsledku čoho právny i skutkový záver súdu prvého stupňa je vecne nesprávny.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. t. j., že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. t. j., že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na to, že odvolací

súd ignoroval dôkazy predložené žalobcom a dôkazy, ktoré zobral do úvahy súd prvého stupňa, a to najmä listinné dôkazy uvedené v prílohe pod č. 5 až 16. Takýmto spôsobom je rozhodnutie odvolacieho súdu zaťažené vadou arbitrárnosti a zmätočnosti, čo je fakticky vada podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., so zreteľom na absenciu riadneho presvedčivého, určitého a zrozumiteľného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Takýmto spôsobom dochádza aj k porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v podobe porušenia práva na súdnu (a inú právnu) ochranu v spojitosti s čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd nebral do úvahy, že žalovaný voči žalobcovi hrozil dôvodnými vyhrážkami fyzického a psychického nátlaku, čo je dôvodom na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O. s. p., a 28. júna 2015 fyzicky napadol žalobcu a spôsobil mu zranenia v podobe pomliaždenia hrudníka a brušnej dutiny, čo preukazujú listinné dôkazy uvedené v prílohe pod č. 7-15. Odvolací súd teda nebral do úvahy toto fyzické napadnutie žalobcu zo strany žalovaného, ktoré bolo navyše spojené s vulgárnymi a dehonestujúcimi slovnými vyhrážkami a nadávkami smerujúcimi voči ohrozeniu života a zdravia žalobcu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu preukazuje zjavnú a absolútnu neznalosť predložených listinných dôkazov zo strany žalobcu, na ktoré odvolací súd nepochopiteľne neprihliadol a nepochopiteľne konštatoval, že žalobca žiaden dôkaz o domácom násilí súdu nepredložil. Je zjavné, že sa odvolací súd neoboznámil so spomínanými dôkazmi uvedenými v prílohe č. 7 až 15 žaloby. Na základe toho navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci

postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/), na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalobcu, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1, 2 O. s. p., prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O. s. p. vylučuje prípustnosť dovolania (i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1, 2 O. s. p.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení. Dovolanie žalobcu smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), ide ale o uznesenie o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. vylúčená.

So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. prípustnosť dovolania žalobcu by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto sudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa, ale zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a to v dôsledku nedostatočného odôvodnenia jeho rozhodnutia.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti vyplývajúce z § 157 ods. 2 O. s. p., je nekonkrétne a nedostatočne odôvodnené. Podľa jeho názoru je toto rozhodnutie nepreskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je ale judikatúrou najvyššieho súdu (vid' R 111/1998) považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), teda nie za procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O. s. p. Podľa záveru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto judikátu. Uvedená právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti vyplýva aj z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo X./2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011, 7 Cdo 109/2011, resp. 1 ECdo 10/2014).

Správnosť takého nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013).

Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“. V uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 ústavný súd zotrval „na závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.“. V uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 ústavný súd na adresu najvyššieho súdu uviedol, že „v súlade so svojou stabilnou 'dovolacou' judikatúrou náležite zdôvodnil, prečo nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Obdobne je potrebné poukázať na stanovisko č. 2 prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s týmto stanoviskom, keď odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a jeho obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Naviac, v zmysle vyššie uvedeného v zásade nemožno (eventuálnu) nepreskúmateľnosť rozhodnutia pokladať za vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Preto nemožno konštatovať, že by obsahom odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu došlo

k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky alebo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žalobca v dovolaní namietal, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právne posúdenie veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne názory a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie je síce okolnosťou, ktorou možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, avšak samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá. Preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezaoberal.

Za týchto okolností dovolací súd konštatuje, že sa nepotvrdila existencia vady konania uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť v prejednávanej veci z ustanovenia § 239 O. s. p., a preto dovolací súd dovolanie postupom podľa § 243b ods. 1 O. s. p. odmietol.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto dovolacieho konania so zreteľom na to, že v súčasnosti bolo rozhodnuté len o predbežnom opatrení a konanie vo veci samej naďalej prebieha (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanovením § 145 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2016

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. M.